सूचना

गलत समाचार सम्प्रेषण अपराध हो ।
त्यसैले सूचनाको तोडमोड नगरौं ।।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना विभाग

प्रतिदिन

राष्ट्रिय दैनिक

PRATIDIN NATIONAL DAILY

बढ्यो शीतलहर र हिमपातको जोखिम

पृष्ठ ३ मा

वर्ष-१२ ।। अङ्क : २३७ ॥ २०७७ पुष १३ गते सोमबार (28th Dec. 2020, Monday) | **Pratidin** National Daily | dÑo-?-%÷-

"छुच्ची गुरुआमा" निराले दिएको शिक्षा

बिर्तामोड (प्रस) । स्कूल पढ्ने बेलामा धेरै विद्यार्थीहरुले महेन्द्र रत्न मावि अनारमनीकी शिक्षिका निरा प्रधानलाई छुच्ची गुरुआमा भन्ने गर्थे । अनुशासनमा बस्न लगाउने,सही आचरणमा हिड्न लगाउने र मर्यादा सिकाउने गर्दा नै उनलाई विद्यार्थीहरुले त्यति मन पराउँदैनथे। तर, अहिले उनी सबैको पूज्यनीय भएकी छन् । उनीप्रति सबैले श्रद्धा गर्छन् । किनकि उनले दिएको शिक्षा र मार्गनिर्देशनले नै तिनै विद्यार्थीहरु शिक्षित र असल नागरिक बनेका छन् ।

जन्मथलो भारतको दार्जिलिङ भएपनि महेन्द्र रत्न माविलाई कर्मथलो बनाएर निरा गुरुआमाले आफ्नो सम्पूर्ण जीवन बिताइन् ।उज्यालो ज्ञानको शिक्षा प्रदान गरेर विद्यार्थीहरुमा अन्धकाररूपी अज्ञानता हटाउन निरा गुरुआमा र उनका श्रीमान् हस्तमानले महेन्द्र रत्न माविमै आफ्नो जिन्दगी समर्पित गरे। हस्तमान जो अहिले छैनन् । दिवंगत भइसके । निरा गुरुआमा उत्तरार्द्ध जीवनको भोगाइमा छिन् ।

महेन्द्र रत्न माविका ती दुई अभिभावक हस्तमान र निराले २०२० सालदेखि अध्यापन थालेका थिए। जव यस विद्यालयको नाम महेन्द्र रत्न विद्या भवन मल्टिपर्पोज मिडिल स्कूल रहेको थियो। पहिला हस्तमान र त्यसको केही महिनापछि २०२० सालको पौष महिनादेखि निराले विद्यालयमा शिक्षण थाले। १२ महिनाकी जेठी छोरी सरितालाई लिएर उनीहरु दार्जिलिङबाट नेपाल आएका थिए। पूर्व-पश्चिम राजमार्ग नबनेको अबस्थामा आफूहरु सिलिगुडीदेखि गलगलियासम्म रेलमा र त्यसपछि भद्रपुरबाट बिर्तावजार सम्पनी गाडी (सजाइएको बयलगाडा)मा आएको उनी संझन्छन् । बिर्ताबजार वरपर जंगल र झाडी रहेको र दिउँसै स्याल कराउने गर्थ्यो । बिर्ताबजार आएर आफूहरु दुवैले टीनको छानो भएको हलजस्तो घरमा पढाउन थालेको स्मरण गर्दै उनले शुकदेव चौधरीको घरमा एउटा कोठा डेरा लिएर बसेको विगत सुनाइन् । 'दार्जिलिङको शहरी परिवेशमा हुर्केका हामीहरुलाई शुरुमा अनौठो लाग्यो' उनले भनिन्,' महिलाहरुले पेटानी लगाउनेजस्ता परम्परा अनौठो मान्दामान्दै यहीकै जीवनशैली अपनाउन थाल्यौं । '

निरा गुरुआमाले गृह विज्ञानसँगै अरु विषय पनि पढाउने गर्थिन् । विद्यार्थीहरुलाई अनुशासन र सही आचरणमा राख्न खोज्दा नै उनले छुच्ची गुरुआमाको उपमा पाएकी हुन् ।' निरा गुरुआमाले त्यति अनुशासनमा नराखेको भए हामीले शिक्षा आर्जन गर्न सक्दैनथ्यौं होला' नेपाल विद्यार्थी संघकी पूर्व सहमहामन्त्री उमा शिवाकोटी भन्छिन् । आफ्नै आमा निराबाट शिक्षा आर्जन गरेर अहिले चिकित्सक बनेकी जेठी छोरी डा.सरिता श्रेष्ठले आफ्नी आमा बाहिर कडा देखिएपनि भित्री मनले अत्यन्त नरम र दयालु भएको बताउँछिन् । पोशाकमा सफा र चिटिक्क विद्यार्थीलाई मन पराउने निरा गुरुआमाले मेकअप गरेर आउने छात्राहरुलाई गहना फुकाल्न लगाएको घटना निकै छन् । अनुशासनमा आफू बस्ने र अरुलाई पनि राख्ने स्वभावका कारण उनी स्काउट शिक्षक नियुक्त भइन् । उनले स्काउटमा डिप्लोमा गरिन् । उनले सिकाएका विद्यार्थीहरु असल नागरिक बनेर देशको उच्च ओहोदामा पुगेको पूर्व विद्यार्थी विरबहादुर दर्नाल बताउँछन् । उमेर हदका कारण २०६२ साल पौष १२ गते उनले अनिवार्य अवकाश प्राप्त गरिन् । त्यसपछि उनी पूर्णरुपमा आध्यात्मिक क्षेत्रमा लागिन् । आध्यात्मिक ज्ञानसँगै शिक्षा प्रदान गर्नका लागि सत्य साई केन्द्र अनारमनीमा उनले नै पहिलो पटक वाल विकास शुरु गरेकी हुन् । शैक्षिक, सामाजिक र आध्यात्मिक सेवामा लागेकी उनी स्काउटको दीर्घकालीन पुरस्कारबाट पुरस्कृत भएकी थिइन् भने अनारमनी पब्लिक क्याम्पस, टावर टेम्पल स्कूल , प्रसन्न एकता परिवारलगायतका दर्जनौं संघसंस्थाबाट सम्मानित भएकी छन् ।

यसैबीच निरा गुरुआमालाई महेन्द्र रत्न माविको भुतपूर्व विद्यार्थी समाजले आज ७६ औं जन्मदिनको अवसर पारेर सम्मान गर्ने भएको समाजका अध्यक्ष राजकुमार पोखरेलले बताए । त्यस अवसरमा सत्य साई केन्द्र अनारमनीलगायतका संस्थाहरुले पनि उनलाई सम्मान गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

किर्ते नागरिकता प्रकरणमा साहसहित ३ पक्राउ

बिर्तामोड (प्रस) । इलाका प्रशासन कार्यालय गौरीगञ्जका प्रमुख धनञ्जय साह पक्राउ परेका छन् । उनीसँगै कार्यालय सहयोगी गौरीगञ्ज -६का आसिर आलम र गौरादह -७ का कृष्णप्रसाद तिम्सिना पनि पक्राउ परेका हुन् । गैरनागरिकलाई किर्ते नागरिकता प्रमाणपत्रसहित राहदानीका लागि सिफारिस गरेको आरोपमा उनीहरुलाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय झापाले पक्राउ गरेको हो । शनिवार साँझ शाह, आलम र तिम्सिनालाई पक्राउ गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय झापाका प्रवक्ता राकेश थापाले बताए ।

उनीहरुले गौरादह -७ का तीन जना व्यक्तिलाई किर्ते नागरिकता दिएको अनुसन्धानका क्रममा खुलेको छ । गौरादह -७ स्थायी ठेगाना देखाई अमृत राई (नागरिकता नम्बर ०४-०६-७७-००५९१), दिपिका राई (नागरिकता नम्बर ०४-०६-७७-००५९२) र बिशाल राई (नागरिकता नम्बर ०४-०६-७७-००५९३) लाई नागरिकता वितरण गरेको तर नागरिकतासम्बन्धी कुनै पनि अभिलेख इलाका प्रशासन कार्यालय गौरीगञ्जमा नभएकोले नागरिकतासम्बन्धी सफ्टवेयर प्रयोग गरी उक्त नागरिकताहरु किर्ते गरेको हुन सक्ने भएकोले थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय झापाका प्रवक्ता थापाले बताए ।

प्रहरीको प्रारम्भिक अनुसन्धानमा नागरिकता वितरणपश्चात् उक्त विवरण इडिट गरी पुनः विभिन्न मितिमा सोही नम्बरका नागरिकता अन्य व्यक्तिलाई वितरण गरिएको जनाइएको छ । जिल्ला अदालत झापाबाट नागरिकतासम्बन्धी कसुर मुद्धामा ५ दिन म्याद थप गरी अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

राष्ट्रपतिद्वारा राष्ट्रिय सभा अधिवेशन आह्वान

झापा (प्रस) । राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले यही पुस १७ गतेका लागि राष्ट्रिय सभाको अधिवेशन आह्यवान गरेकी छन् । राष्ट्रपति भण्डारीले नेपालको संविधानको धारा ९३ को उपधारा १ बमोजिम पुस १७ गते शुक्रबार दिउँसो ४ बजेका लागि राष्ट्रिय सभा अधिवेशन आह्वान गरेको आइतबार राष्ट्रपति कार्यालयका सहायक प्रवक्ता केशवप्रसाद घिमिरेले विज्ञप्तिमार्फत जनाएका छन् । मन्त्रिपरिषद्को शुक्रबार राति बसेको बैठकले संघीय संसद् राष्ट्रिय सभाको हिउँदे अधिवेशन बोलाउन राष्ट्रपतिलाई सिफारिस गर्ने निर्णय गरेको थियो ।

संघीय संसदको प्रतिनिधिसभा भने प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको सिफारिसमा राष्ट्रपति भण्डारीले विघटन गरेकी छन् । पुस ५ गते प्रतिनिधिसभा विघटन गरिएको थियो । यसअघिको संसद् अधिवेशन असार तेस्रो साता अन्त्य भएको थियो ।

प्रदेश -१ का मुख्यमन्त्री राईविरुद्ध अविश्वास प्रस्ताव दर्ता

बिर्तामोड (प्रस) । प्रदेश १ का मुख्यमन्त्री शेरधन राईविरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता भएको छ । प्रदेशसभा सचिवालयमा दर्ता भएको अविश्वास प्रस्तावमा ३६ सांसदको हस्ताक्षर छ। अविश्वासको प्रस्तावमा प्रस्तावक निवर्तमान अर्थमन्त्री इन्द्र आङ्बो छन् । समर्थक तेह्रथुमका सांसद लक्ष्मण तिवारी छन्। प्रस्तावमा ३६ जनाको हस्ताक्षर रहे पनि प्रचण्ड-माधव नेपाल समूहका थप सांसदले हस्ताक्षर गर्न छुटेको एक नेताले बताए ।

प्रदेश- १ मा ९३ सांसद छन्। तीमध्ये नेकपासँग ६७ सांसद रहेकामा पार्टी विभाजनसँगै दुई गुटमा बाँडिएका छन्। प्रचण्ड-माधव पक्षमा ४० बढी सांसद छन् भने मुख्यमन्त्री राईको पक्षमा २० जना सांसद रहेका छन् ।

तीन मन्त्रीद्वारा सामुहिक राजीनामा

प्रदेश १ का तीन मन्त्रीले आइतबार बिहान सामुहिक राजिनामा दिएका छन्। सामाजिक विकास मन्त्री जिवन घिमिरेसहित सामाजिक विकास राज्यमन्त्री जयमाया गजमेर र उद्योग, वन तथा पर्यटन राज्यमन्त्री विजयकुमार विश्वासले सामुहिक राजिनामा दिएका हुन् ।

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीमा केन्द्रमा देखिएको विवादसँगै मुख्यमन्त्री शेरधन राईले शनिबार आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री इन्द्रबहादुर आङ्बोलाइ पदमुक्त गरेको भोलिपल्ट तीन मन्त्रीको सामुहिक राजिनामा आएको हो ।

कृषि राज्यमन्त्री ओली समूहमा लागे

प्रदेश १ का एकजना राज्यमन्त्रीले आफ्नो कित्ता परिवर्तन गरेका छन् । पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड र माधवकुमार नेपाल समूहका भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी राज्यमन्त्री रामबहादुर रानामगर नेकपाको केपी ओली समूहमा लागेका हुन् ।

आइतबार मुख्यमन्त्री शेरधन राईविरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव दर्ताका लागि प्रचण्ड, नेपाल समूहका सामाजिक विकासमन्त्री जीवन घिमिरे, सामाजिक विकास राज्यमन्त्री जसमाया गजमेर र उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण राज्यमन्त्री विजय विश्वासले राजीनामा दिए पनि राज्यमन्त्री मगरले दिएनन् । मगर पूर्व एमाले हुँदा झलनाथ खनाल निकट नेता हुन् ।

राईले भ्रष्टाचार संस्थागत गरेको आरोप

मुख्यमन्त्री राईविरूद्ध अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गराएको पत्रमा राई नेतृत्वको प्रदेश सरकारले तीन वर्षमा पनि नामकरण गर्न पहल नगरेर भ्रष्टाचारलाई संस्थागत गरेको आरोप लगाएका छन् ।

सरकारलाई प्राप्त अवसरको सदुपयोग गर्ने तर्फ दत्तचित्तका साथ लाग्नुपर्ने, महँगा गाडी चढ्न अभिप्रेरित गरेको जस्ता आरोप छ । 'जनताको सेवा र सुरक्षामा प्रदेश संयन्त्र परिचालन हुनुपर्ने थियो । तर त्यसो हुन सकेन,' अविश्वासको पत्रमा भनिएको छ, ' उल्टो अनावश्यक विलासी महंगो सवारी साधन खरिद गरिएको, प्रदेश सांसदहरुलाई भूमिकाविहीन बनाएको, कानुनहरू बनाउन ढिलाइ गरिएको, लामो समयसम्म मन्त्रिमण्डल विस्तार गर्न नसकेको, स्रोत परिचालनमा कमजोरी भएको, मन्त्रिमण्डलको राम्रो संयोजन हुन नसकेको, सरकारी संयन्त्र राम्ररी परिचालित नभएको, जनआकांक्षाअनुरूप विकासको कार्य अगाडि बढाउन सक्नुभएन ।'

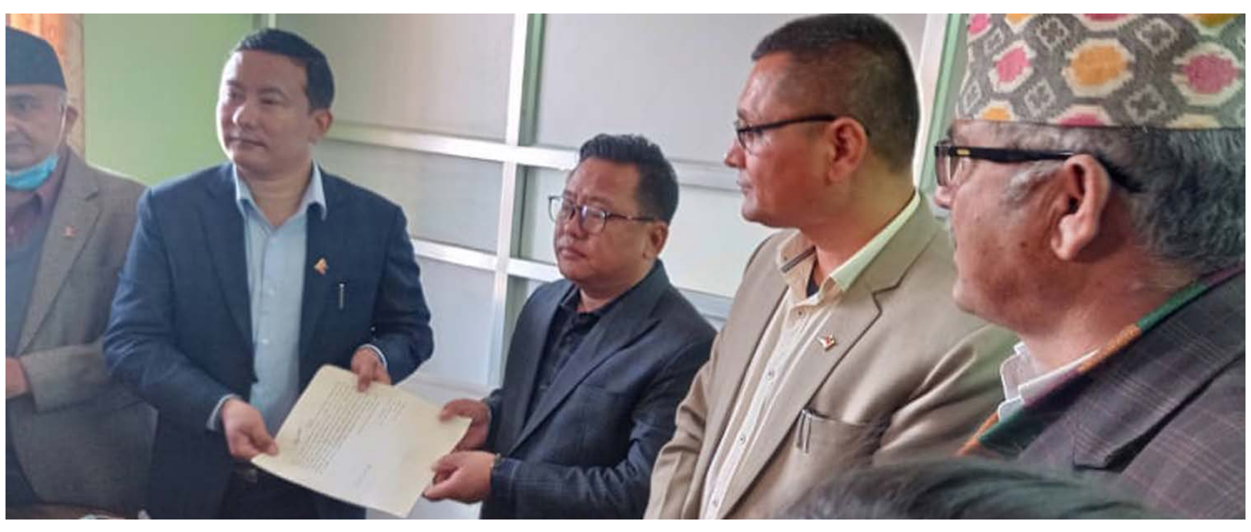

डटेर सामना गर्छुः मुख्यमन्त्री राई

आफूविरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव समयको आवश्यकता र जनताको मागअनुरुप काम गर्नु पर्नेतर्फ मुख्यमन्त्री संवेदनशील र गम्भीर नभएको अविश्वासको पत्रमा उल्लेख छ । मुख्यमन्त्री राईले प्रदेश १ को नामकरण गराउन पहल नगरेको, खास ठाउँबाट परिचालित भएर प्रदेशलाई कमजोर, अस्थिर बनाउने काम भएको भन्दै असन्तुष्टि व्यक्त पनि गरे ।

'सुनियोजित, बनिबनाऊ र खास ठाउँबाट परिचालित भएर प्रदेशहरुलाई कमजोर बनाउने, अस्थिरता र अव्यवस्था निम्त्याउने, संघीयतालाई असफल बनाउने निर्देशित ढंगबाट यो अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता भएको छ', मुख्यमन्त्री राईले भने, ' यो सुनियोजित, निर्देशित, चालबाजी, गोटी हो भन्ने प्रदेश सांसदहरुलाई राम्रो थाहा छ ।'

प्रदेशको संरचनालाई तहसनहस बनाउने चाहनामा आधारित भएर प्रस्ताव आएकोले यसलाई असफल बनाउन बहुमत सदस्यको साथ पाउने दर्ता भएपछि प्रदेश १ का मुख्यमन्त्री शेरधन राईले उक्त प्रस्तावको आफूले डटेर सामना गर्ने बताएका छन् । आफूविरुद्ध भएको अविश्वासको प्रस्ताव संविधान र संघीयता विरोधी भएको बताउँदै मुख्यमन्त्री राईले आफूलाई विश्वास रहेको मुख्यमन्त्री राईको भनाइ थियो ।

माघ ७ गतेका लागि बैठक आव्हान

प्रदेश १ का मुख्यमन्त्री राईविरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता भएसँगै माघ ७ गतेका लागि प्रदेशसभा बैठक आव्हान गरिएको छ ।

प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषद्को आइतबार बसेको बैठकले माघ ७ गतेका लागि प्रदेशसभाको हिउँदे अधिवेशन आव्हान गर्नका लागि प्रदेश प्रमुखसमक्ष सिफारिस गर्ने निर्णय गरेको हो ।

अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता भएको अवस्थामा १५ दिनभित्र संसद बैठक बोलाउनु पर्ने व्यवस्था भएको हुँदा सरकारले संसदको अधिवेशन आव्हान गर्ने निर्णय गरेको हो । उक्त निर्णयका कारण अविश्वासको प्रस्ताव सामना गर्ने समयावधि थप दश दिन पर सरेको छ ।

पूर्वराजा ज्ञानेन्दलाई उक्साउँदै राजावादीहरु

दमक (प्रस) । पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाह आइतबार साँझ झापा आएका छन् ।

शाह आइतबार साँझ बुद्ध एयरमार्फत भद्रपुर हुँदै दमक आइपुगेका हुन् । सपरिवारसहित झापा आएका शाह त्यहाँ करिब ४ हप्तासम्म बस्ने बुझिएको छ ।शाहको स्वागतका लागि धेरै राजावादीहरु भद्रपुर विमानस्थल पुगेका थिए । उनीहरुले 'राजा आऊ देश बचाऊ 'जस्ता नारा लगाएका थिए । झापा बसाइको क्रममा उनले राजनीतिक भेटघाट र केही शक्तिपीठको दर्शन एवं पूजाआजा गर्ने कार्यक्रम रहेको स्रोतले जनाएको छ । पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र हरेक बर्ष जाडोको समयमा करिब एक महिनासम्म झापाको दमकमा बस्दै आएका छन् । त्यहाँ उनको आफ्नै चिया बगान र निवास रहेको छ ।

आइपुग्यो चिनियाँ टोली

झापा (प्रस) । नेपालमा राजनीतिक संकट गहिरिँदै गएका बेला उत्तरी छिमेकी चीनको सत्तारूढ चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको एक प्रतिनिधिमण्डल काठमाडौं आएको छ ।

त्रिभुवन विमानस्थल स्रोतका अनुसार एयर चाइनाको जहाज चार्टर्ड गरेर चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको अन्तर्राष्ट्रिय विभाग उपमन्त्री कुओ येचौको नेतृत्वको चार सदस्यीय टोली आइतबार दिउँसो साढे १ बजेतिर काठमाडौं ओर्लिएको हो। नेपाल र चीनबीच अहिले व्यावसायिक उडान सञ्चालन भइरहेको भए पनि उक्त टोली सिचुवान प्रान्तको राजधानी छेन्दुबाट जहाज चार्टर्ड गरेर काठमाडौं आएको हो।

काठमाडौं ओर्लिएसँगै चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको टोली बालुवाटारस्थित चिनियाँ दूतावास गएको छ । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले प्रतिनिधिसभा विघटन गरेपछि नेपालमा उत्पन्न राजनीतिक परिस्थितिबारे बुझ्न उक्त टोली काठमाडौं आएको हो । काठमाडौंस्थित चिनियाँ राजदूतावासले चिनियाँ टोलीको भेटघाटका लागि नेकपाका शीर्ष नेताहरूसँग समय मिलाइरहेको स्रोतले जानकारी दिएको छ ।

चिनियाँ टोलीको भ्रमणबारे परराष्ट्र मन्त्रालयले भने औपचारिक रूपमा जानकारी दिएको छैन।

यसअघि नेपालका लागि चिनियाँ राजदूत होउ यान्छीले नेकपाको प्रचण्ड-नेपाल समूहका दुई अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' र माधवकुमार नेपाललाई छुट्टाछुट्टै भेटेकी थिइन्।

कांग्रेसले आस नगरे हुन्छ : भट्टराई

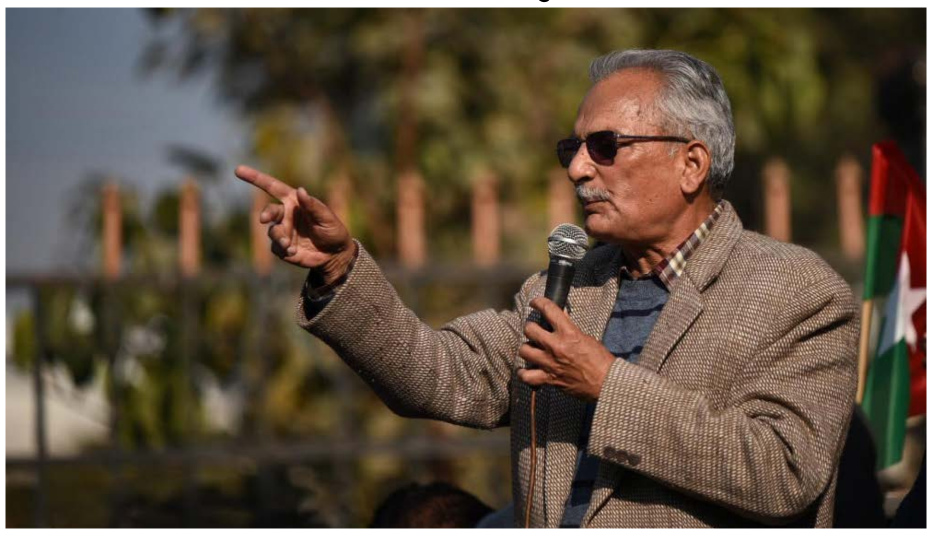

झापा (प्रस) । जनता समाजवादी पार्टीको संघीय परिषद्का अध्यक्ष नेता बाबुराम भट्टराईले केपी ओलीले घोषणा गरेको चुनाव हुने र आफू ठूलो दल हुने आस नगर्न कांग्रेसलाई सुझाएका छन् ।

संसद् विघटनविरुद्ध काठमाडौंमा आइतबार जसपाले गरेको प्रदर्शनलाई सम्बोधन गर्दै नेता भट्टराईले कांग्रेसले आफू ठूलो दल हुने आस गरेको होला तर त्यसो हुन नसक्ने बताए । राजा ज्ञानेन्द्रले पनि चुनाव घोषणा गरेको र आफूहरु नगएको भट्टराईले स्मरण गराए ।

भट्टराईले प्रधानमन्त्रीको असंवैधानिक कदमलाई विद्रोहद्वारा पुनःस्थापना गर्ने र आन्दोलनलाई जारी राख्ने बताए । भट्टराईले अहिले संसद् विघटन गरी चुनाव गर्ने नाममा ओलीले विषको भाँडो माथि अमृत देखाएको टिप्पणी गरे । उनले भने, 'अमृतलाई हेरेर कांग्रेसलाई नलोभिन हाम्रो आग्रह छ । ढुलमुले पाराले ओलीबाट सत्ता झर्ला र खाउला भन्ने कांग्रेसले नसाचे हुन्छ ।'

सबैलाई एकमत भएर सडकमा आउनै पर्ने उनको भनाइ थियो । प्रधानमन्त्रीको पछिल्लो कदम अलोकतान्त्रिक भएको जनाउँदै उनले भने, 'संवैधानिक व्यवस्थामाथि ओलीले खड्ग प्रहार गरेका छन् । गणतन्त्रको बेला बयलगाडामा अमेरिका पुगिँदैन भन्ने ओलीले अहिले चुनाव गराउनका लागि घोषणा गरेका होइनन् ।'

उनले अदालतप्रति झिनो आसामात्रै रहेको बताए । भने, 'हामी सडकबाटै संसद् पुनःस्थापना गर्ने हो । न्यायाधीशप्रति सम्मान छ । तर केपी ओलीले सबै संस्थामा आफ्नो खल्तीबाट मान्छे लगेर राखेका छन् । त्यही भएर सडक आन्दोलनको विकल्प छैन ।'

भट्टराईले दाहाल र नेपाललाई कित्ता क्लियर गर्न पनि सुझाए । भने, 'ओली सुध्रिएर आए सँगै लान्छौं भन्ने अब छोड्नुपर्छ ।'

सभामुखले प्रतिनिधिसभा बोलाउन पर्ने र विघटन गर्न नहुने पनि भट्टराईले बताए । उनले भने, 'सभामुख अग्नि सापकोटाले प्रतिनिधिसभा बोलाउन पर्छ । संसद् विघटन गर्ने अधिकार प्रधानमन्त्रीलाई छैन ।'

यसैगरी जसपाका वरिष्ठ नेता राजेन्द्र महतोले पनि ओलीले प्रतिगमन गरेकाले यसलाई सडकबाट नै प्रतिरोध गर्नुपर्नेमा जोड दिए।

झापा गाउँपालिका अध्यक्षले गरे चौताराको उदघाट्न

कुमरखोद (प्रस) । झापा गाउँपालिका वडा नं २ को कुवाडी र सिर्जना वस्तीको बीचमा पर्ने सानोमाई खोलामा झोलुङ्गे पुलको छेउमा पुल उपभोक्ता समितिले सम्पूर्ण खर्च कटाएर १ लाख २६ हजार रुपैयाँ बचाएको थियो । बचेको रकमबाट चमनलाल माझीको नेतृत्व ५ जना युवाहरुले उदाहरणीय काम गरेको भन्दै धन्यवाद दिए । झोलुङ्गे पुल उपभोक्ता समितिका सचिव ज्ञाननाथ उप्रेतीले स्वागत गरेको कार्यक्रममा

निर्माण भएको चौताराको आईतवार झापा गाउँपालिका अध्यक्ष जयनारायण शाहले उद्घाटन गरेका छन् ।

चौताराको निर्माण झोलुङ्गे पुल उपभोक्ता समितिले गरेको थियो ।समितिले झोलुङ्गे पुल बनाईसकेपछि बचेको रकमबाट उक्त चौतारा निर्माण गरिएको हो । झोलुङ्गे पुल बनाउने उपभोक्ता समिति र युवाहरुको उपसमिति बनाई चौतारा निर्माण गर्न जिम्मेवारी दिइएको थियो ।

उपसमितिका अध्यक्ष चमनलाल माझीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा झापा गाउँपालिका अध्यक्ष शाह प्रमुख अतिथि रहेका थिए । अध्यक्ष शाहले झोलुङ्गे पुल बनाउने उपभोक्ता समिति र वडा नं २ का वडाध्यक्ष नेत्रबहादुर खड्काले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए । कार्यक्रममा द्वारिका खतिवडा , रामबहादुर बस्नेत , देवनारायण शाह , लक्ष्मण दर्नाल , वड्का मुर्मूलगायतको उपस्थिति रहेको थियो । कार्यक्रमको संचालन झापा गाउँपालिका न्याय समिति सदस्य राजकुमार कोचले गरेका थिए ।

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड , झापा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ ।)

भूपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

पुर्वाञ्चलमै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमबाट सफाई गरिन्छ ।

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्झनुहोस ।

विप्लव समूह र प्रहरीबीच गोली हानाहान

झापा (प्रस) । संखुवासभामा दोहोरो गोली हानाहान भएको छ। चैनपुरमा विप्लव समुह र प्रहरीबीच दोहोरो गोली हानाहान भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय संखुवासभाका डिएसपी नवराज मल्लले बताए । चैनपुर-४ मैदानेमा विप्लव समुहका कार्यकर्ताले प्रहरीलाई लक्षित गरेर फायरिङ गरेपछि प्रहरीले जवाफी फायरिङ गरेको हो । डिएसपी मल्लका अनुसार विप्लव समुहका कार्यकर्ताले ५ राउण्ड गोली चलाएका छन् । प्रहरीले करिब २० राउण्ड फायर गरेको छ । यसअघि गत मंसिर १ मा पनि चैनपुरस्थित मैदानेमा विप्लव समूहले प्रहरीलाई लक्षित गरेर फायरिङ गरेका थिए । आईतबार सोही ठाउँमा गोली हानाहान भएको हो । ०७६ असार १६ मा पनि संखुवासभाको सिलिङचोङ गाउँपालिका-१ मा प्रहरीको गस्ती टोलीलाई लक्षित गरेर विप्लव समुहले गोली हानेको थियो ।

दश लाख मूल्य बराबरका मूर्ति बरामद

मेचीनगर (प्रस) । मेचीनगर नगरपालिका-६ नक्कलबन्दाबाट आइतबार विहान प्रहरीले करिब १० लाख मूल्य बराबरको मूर्तिसहित चाँदी र तामाका विभिन्न सामग्री बरामद गरेको छ ।

तस्करहरुले लुकीछिपी भारततर्फै लैजान लागेका सो मूल्य बराबरको चाँदी र तामाका मूर्ति, भाडाकुँडा र दियो बरामद गरेको प्रहरीले जनाएको छ ।

मूर्तिका अनुहार कागजले छोपिएको र प्लाष्टिकमा लाहाको प्रयोग गरी प्याक गरेर भारततर्फ लैजाँदै गरेको अवस्थामा सो सामान पक्राउ गरिएको इलाका प्रहरी कार्यालय काँकडभिट्टाका प्रहरी नायब उपरीक्षक राजेन्द्र पोखरेलले बताए । उनले पक्राउ गरिएका सबै सामान आइतबार नै मेची भन्सार कार्यालयमा बुझाएको बताए । सो सामग्रीहरु पुरातात्विक महत्व बोकेका नभए पनि लुकिछिपी अवैध रुपमा भारततर्फ लैजान लागेको हुँदा पक्राउ गरिएको उनको भनाई छ ।

kf]{ 6Ë latf{ ;L6L c:ktfn latf{df]8df

शारीरिक उपचार अर्थात् फिजियोथेरापी सेवा सुरु

औषधीको प्रयोग नगरी उपचार

बिना औषधि, बिना सुई, बिना चिरफार, हाड जोर्नीको दुखाई, हड्डी खिएको, हातखुट्टा नचल्ने, झमझमाउने, मुख बाङ्गिएको, मस्तिष्कघात भई प्यारालाइसिस भएको, घाँटी अथवा ढाडको नसा चेपिई दुख्ने, झमझमाउने, अप्रेसनपछि जोर्नीहरु जाम भएको, हातखुट्टा चलाउँदा दुख्ने तथा असजिलो भएको, मांसपेशी कमजोर भई हातगोडा लुलो हुने आदि भएमा यस बिर्ता सीटी हस्पिटलको फिजियोथेरापी विभागमा सम्पर्क गरी चाँडोभन्दा चाँडो स्वास्थ्य लाभ लिनुहोस् । वैज्ञानिक ढङ्गले मालिस गर्ने, मांसपेशीहरु सेक्ने, हातखुट्टा चलाउने, व्यायाम गर्ने गरी तपाईंको शरीरलाई पुन: यथावत् पूर्ण सञ्चालनमा ल्याउन सकिने भएकाले यसका लागि अनुभवी र पारखी विशेषज्ञको विज्ञ सेवा प्राप्त गरी तन्दुरुस्त बन्नुहोस् ।

सदैव व्यायाम गरौं, सदैव स्वस्थ रहौं ।

पूर्ण टुङ्ग **बिर्ता सीटी हस्पिटल**
latf{df]8, emfkf . kmf]g M)@#–%\$\$*%%, (*^@^*))))

प्रतिमा जमुना मेडिकल स्टोर एण्ड क्लिनिक

मेचीनगर -१०, धुलाबारी, झापा

डा. रोशन पोखेल MBBS MD (TU. TH.) वरिष्ठ टाउको, नशा तथा मानसिक रोग विशेषज्ञ NMC NO: 3121 प्रत्येक महिनाको पहिलो शनिवार बिहान १०: ०० बजे	**डा. जय कुमार ठाकुर** MBBS D.C.H.M.D. (TU) वरिष्ठ स्त्री रोग विशेषज्ञ प्रत्येक बिहिबार दिउँसो ०३: ३० बजे देखी
डा. सि.बि. झा MBBS MD (TU) वरिष्ठ छाला तथा यौन रोग विशेषज्ञ प्रत्येक महिनाको दोश्रो र चौथो बुधबार	**डा. रईस पोखरेल** MBBS MS (TU. TH. Iom) (Ent & HNS) वरिष्ठ नाक कान घाँटी टाउको रोग विशेषज्ञ प्रत्येक शनिबार बिहान ०९ बजेदेखी
डा. कुमुद कुमार लिम्बु MBBS M.S. (Ortho) वरिष्ठ हाड जोर्नी तथा नशा रोग विशेषज्ञ प्रत्येक शनिबार बिहान १०: ०० बजेदेखी	**डा. लता श्रेष्ठ** MBBS M.D. (M.S.) स्त्री तथा प्रशुती रोग विशेषज्ञ प्रत्येक शनिबार दिउँसो १२ बजेदेखी ०२ बजे सम्म
डा. केशव ढकाल MBBS M.D. Dermatologist छाला तथा यौन रोग विशेषज्ञ	**डा. पोषण रमण त्रिपाठी** MBBS (T.U.), MDGE (BPKISH, Dharan) Family Physcian
डा. प्रेम पौडेल MBBS M.D. Physician मुटु ,छाती , प्रेसर, दम, पेट, सुगर सम्बन्धी विशेषज्ञ	**सि. एन. सिंह** HAGM, (IOM) TU प्रत्येक दिन बिहान ०७ बजेदेखी बेलुका ०७ बजेसम्म
इन्दु सुब्बा ANM (छैठौ तह) (TU)	

प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र गेट अगाडी

धुलाबारी, झापा

सम्पर्क: ०२३-५६१५६६, ५६०७९२, ९८५२६७१८०२, ९८०७९३१३८२

हाडजोर्नी तथा नशाका समस्याहरूको बिना अप्रेसन सफल उपचार

सफलतापूर्वक उपचार हुने समस्याहरु

ढाड, गर्धन कम्मर दुख्ने डिस्क प्रोल्याप्स, हड्डी खिइएको नशा च्यापिएको
वाथ, आर्थराइटिस, घुडा, जोर्नी दुख्ने, युरिक एसिड बढेको
शरीरका विभिन्न अङ्ग झम्झमाउने, पोल्ने, लाटो हुने
पाएल्स, पिनाश, ग्यास्टाइटिस, कब्जियत, टाउको दुख्ने, डिप्रेशन, अनिद्रा
प्यारालाइसिस, शरीरको एक अङ्ग वा दुवै अङ्ग नचल्ने, मुख बाङ्गिएको

सम्पर्क : **स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल प्रा.लि.**

कनकाई रोड (कनकाई कलेजसँगै) बिर्तामोड (झापा) फोन : ०२३–५४०१२३, ९८५२६७५०३३

भद्रपुर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
१ नं. प्रदेशको सधियारको नाममा जारी गरिएको

१५ दिने सूचना

मितिः २०७७/०९/०३

प्रस्तुत विषय सम्बन्धमा भद्रपुर नगरपालिका वा. नं १० बस्ने श्री कुमार न्यौपानेको नाममा दर्ता कायम रहेको भद्रपुर न पा वा नं १० को कि नं १२८२, १२७० को क्षेत्रफल ५५०३, ३३८.६३ जग्गामा भित्र यस नपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको घर निर्माण गर्न निवेदन पेश गरेकोमा सँधियारको नाममा यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

निवेदनसाथ पेश हुन आएका प्रमाण र नापीको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाँइको जग्गा लगायत सार्वजनिक सार्वजनिक स्थलको हानी नोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धिसर्पन हानी नोक्सानी हुनछ हुँदैन । हानी नोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन भित्रमा आफूलाई मर्का परेको विवरण खुलाई यस भद्रपुर नगरपालिकाको कार्यालयमा आइ उजुरी दिनु होला । म्याद नाघी आएको उजुरी उपर कुनै किसिमको कारवाही नहुने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ ।

१. **निर्माणका निम्ति प्रस्ताव गरिएको जग्गाको चार किल्लाको विवरण**

दिशा	सधियारको नामथर
पूर्व	इश्वरी पोखरेल
पश्चिम	सडक
उत्तर	इश्वरी पोखरेल
दक्षिण	रामविलाश सहनी

नोट : निर्माणकर्तालाई सूचना टाँस भएको मितिले १६ औं दिनमा नगरपालिकामा सम्पर्क राख्नु हुन र स्वीकृति पत्र लिनुपूर्व निर्माण कार्य गरेमा प्रचलित ऐन बमोजिम कारवाही हुने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ ।

(प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)

gj ;~rf/ uk[x k|lt:åf/f kf|flzt tyf gj ;~rf/ ck·;]6df dlb|t sfof{no M ebk'/ a; :6]8 klZrd, uh'/dv l6f]h, latf{df]8 -emfkf_ kmf]g g+)@#–%\$#*@) 0dh M pratidin65@gmail .com अध्यक्ष : युवराज दाहाल ।। सम्पादक : राजेन्द्र गौतम

सम्पादकीय

जनता जाग्नुपर्छ

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले अचानक प्रतिनिधिसभा विघटन गरेर निर्वाचनमा जाने घोषणा गरेपछि त्यसका बहुआयामिक नकारात्मक प्रभाव पर्न थालेको छ। लहरो तान्दा पहरो खसेझैं ओली कदमले सबै भताभुङ्ग हुन थालेको छ। आन्तरिक रूपमा तत्कालका लागि शक्तिको स्रोत संसद्बाट सर्वोच्च अदालततिर सरेको छ। ओलीको सत्ताधारी दल नेकपा विभाजित भएको छ। नेकपा विभाजनसँगै १ नं र बागमती प्रदेश सरकारविरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता भएको छ। सत्ताबाट बाहिरिएको नेकपाको प्रचण्ड –नेपाल पक्ष सडक आन्दोलनमा पुगेको छ। ओलीले संसदीय लोकतन्त्रका सामान्य परम्पराको धज्जी उडाउँदै मन्त्रिमण्डल पुनर्गठन र विस्तार गरेका छन्। राजनीतिक अस्थिरताका प्रभावहरू दैनिक प्रशासन र दीर्घकालीन विकास निर्माणका काममा समेत परिसकेको छ।

बागमती प्रदेशपछि प्रदेश १ का मुख्यमन्त्री शेरधन राईविरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता भएको छ। त्यसपछि अरु प्रदेशमा पनि त्यसको असर देखिने भएको छ। पहिला संघ, अब प्रदेश र त्यसपछि स्थानीय तहमा समेत यसको असर देखिने निश्चित छ। यसरी राज्यको तीनवटै तहमा टकराव र अस्थिरता देखिने नराम्रो संकेत आइसकेको छ। जनता आजित छन्। तर, यसको प्रभाव आन्तरिक राजनीतिमा मात्र सीमित छैन। देशमा गृहयुद्ध अन्त्य भएर नयाँ संविधानमार्फत स्थायित्वको बाटोमा हिड्न थालेको मात्र तीन वर्ष भएको छ। राजनीतिक दलहरुले दिएको समृद्ध नेपाल र सुखी नेपालीको नारा नारामै सीमित भयो। जनताले समृद्धि हेर्न पाएनन्। गरिबीको रेखामुनि रहेका नेपालीको जीवनस्तर जहीको त्यहीं रहने भयो। दल र तिनका यिनै नेताहरुले देशलाई बर्बाद पारेरै छोड्ने भए। हजारौं हजार जनताको बलिदानीपूर्ण संघर्षबाट प्राप्त उपलब्धिको रक्षा गर्नका लागि यतिबेला हिजो २०६२-६३ को जनआन्दोलनका सहयात्री दलहरूका बीचमा यस्तो असंवैधानिक कदमका विरुद्ध संयुक्त आन्दोलन गर्न कसिलो सहकार्य गर्न जरुरी छ।

महिला समूह र आर्थिक विकासको सम्बन्ध

❖सुदर्शन अधिकारी

ग्रामीण मात्र नभई सहरी इलाकामा समेत छरिएर रहेका स-सानो रकम संकलन गरी ठूलो पुँजी बनाउने कार्यमा महिला समूह सक्रिय छन्। आज हरेक समूहका नाममा स्थापित संस्थाले गर्ने कार्यलाई सहकारीका नामले पनि बढी चिनिने गरिन्छ। आमा, महिलालगायतका अनेकौं नाममा खुलेका हजारौंको संख्यामा रहेका वैधानिक संस्थाबाट हाम्रो समाजमा आर्थिक क्रियाकलाप सुचारु भएको छ। महिला नेतृत्वको विकास पुँजीको सदुपयोग मात्र नगरी अनि सानो रकमलाई ठूलो पुँजीका रूपमा विकास गर्दै विविध व्यवसाय सञ्चालन गरेका छन्। यस्तो कार्यले रोजगारी नेतृत्व विकास बचत गर्ने बानीको विकास आपसमा सहकार्य, सहयोग गर्दै समृद्ध बन्ने बाटोमा लागेका महिला वास्तवमा आर्थिक क्षेत्रको उत्थानमा महत्वपूर्ण हुन्। उद्यमशीलताको विकास चानचुने काम होइन। त्यसकै लागि राज्यले करोडौं खर्चसमेत गर्ने गरेकै छ। सीप विकासका लागि ग्रामीण क्षेत्र प्राथमिकतामा राखिने भएकाले पनि ग्रामीण क्षेत्रमा महिला विकासका अनेकौं सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयबाट कार्यक्रम सञ्चालन गरिएका हुन्छन्। आफ्नो वरपर भएका स्थानीय तहभित्रका साधन र स्रोतको परिचालन गर्दै अनेकौं सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयबाट कार्यक्रम सञ्चालन गरिएका हुन्छन्। आफ्नो वरपर भएका स्थानीय तहभित्रका साधनस्रोतको परिचालन गर्दै अनेकौं व्यवसाय सञ्चालनमा आएका छन्।

व्यवसायले अन्ततः नाफा प्राप्त गरी आर्थिक रूपले सवल बन्ने प्रक्रियाको आधार निर्माण गर्छ। तितौरा, आलुचिप्स, सेनेटरी प्याड, दालमोठ, मैनबत्ती, साबुन, सिलाइबुनाइलगायत सयौँ प्रकारका सीपमूलक व्यवसायले महिला सशक्तीकरणमा पनि टेवा पुऱ्याएको हुन्छ।

वास्तवमा घरायसी काम गरेर पनि समय निकाल्दै मासिक बैठक, ब्याज तथा साँवा फिर्ता संकलन गरी व्यवस्थित र उत्पादनमुखी कार्यमा लगाउने कार्य आफैंमा चुनौतीपूर्ण हुँदैछ। पुरुषप्रधान समाजमा महिला घरबाहिर निस्किएर आआफ्ना व्यवसायमा संलग्न र सक्रिय रहँदै जीविकोपार्जनमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नु हरहिसाबले सकारात्मक र आर्थिक विकासका लागि ज्यादै प्रशंसायोग्य कार्य पनि हो। आफूलाई केही रकम आवश्यक पर्दा तत्कालै लिन पाइने घरमा आवश्यक पर्ने दैनिकी खर्चको जोहो हुन्छ। बालबालिकाले पढ्न-लेख्नका लागि कापी, कलम, किताब आदिको प्रयोगमा समूहको नियमानुसार लिई त्यसलाई दुईवटा मात्र उन्नत जातका पाठी खरिद गरेर पाल्दा एक वर्षमा एक डेढ लाख बनाउने महिलाहरू असंख्य भेटिन्छन्। कृषि र व्यवसाय एउटै सिक्काका दुईवटा हुन् भन्ने बुझेर पनि हामी त्यसलाई स्वीकार गरिरहेका छैनौं। यी तीनवटा पक्ष हरेक उत्पादन गर्ने संस्थाहरूले ख्याल गरेका हुन्छन्। समाजको विशेषता नै परिवर्तनशीलता भएकाले अपेक्षा पनि बदलिन्छन्। समाजमा नवीन परिवेशको सिर्जना हुन्छ। मानवले पनि परिवेशअनुकूलका आवश्यकता पूरा गर्न चाहन्छन्।

हाम्रो समाजमा रहेका आर्थिक अवस्थाको नियन्त्रण, नियमित र निर्देशित गर्नका लागि पनि आर्थिक संस्था गठन गरिएका हुन्छन्। प्रत्येक आर्थिक संस्थामा निश्चित पद्धति, सिद्धान्त, व्यवहार र आदर्शहरू रहन्छन्। यसैबाट समाजमा आर्थिक व्यवहार हुने गर्छन्। आय आर्जनका लागि काम गर्ने संस्था पनि औपचारिक र अनौपचापरिक हुन्छन्।

सामान्यतया अनौपचारिक संस्था भन्नाले घरपरिवारमा गरिने कार्यलाई बुझिन्छ, जहाँ कार्य गरेवापत ज्याला वा पारिश्रमिक पाइँदैन। औपचारिक भन्नाले बैंक तथा वित्तीय संस्था सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यहरू पर्छन। यस्ता संस्थामा काम गरेपछि निश्चित रकम बोनस सञ्चयकोषजस्ता विविध शीर्षकमा सुविधा र पारिश्रमिक पाइन्छ।

सरल ढंगले बुझ्ने हो भने पनि सामूहिक कार्य आफैंमा प्रभावकारी र हरेकले जिम्मेवारीबोध गर्ने हुन्छ। त्यसैले साझेदारी व्यवसाय फुटाउने गरेका दृष्टान्तहरू पर्याप्त पाइन्छन्। राज्यले पनि विभिन्न क्षेत्र साझेदारी कार्यक्रममार्फत कार्यहरू गरेका छन्। वन र वातावरण संरक्षणमा संघ र केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्य हुने गरेका छन्। हामी हाल चौधौं योजना समाप्त गरी पन्ध्रौं योजनाका उत्तरार्द्धतिर लम्किरहेका छौं। योजनाका साथ गरिने कार्य प्रभावकारी नतिजामुखी र निश्चित समय मात्र चल्ने हुन्छन्। संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाबाट सर्वसम्मत रूपमा सन् १९३० सम्म हासिल गरिसक्ने प्रतिबद्धता गरिएका दिगो विकासका लक्ष्यहरू पनि निर्धारण गरिएका छन्।

वर्तमान समयमा प्रादेशिक र स्थानीय तहसम्म विकास व्यवस्थापनको क्षमता बढाउँदै सबै तहमा जवाफदेही, स्वच्छ र प्रभावकारी विकास प्रशासन कायम गर्नु महत्वपूर्ण रणनीतिका रूपमा रहेको छ। यसलाई कार्यान्वयन गर्न सकियो भने आर्थिक वृद्धिदर हुन भई समग्रमा गरिबी निवारण गर्न सहयोग पुग्छ। महिलाहरूबाट सञ्चालित सबै संस्थामा स्थानीयदेखि संघसंस्थाले उत्प्रेरणा जगाउने कार्य गर्नुपर्छ। सामाजिक न्यायसहितको लोककल्याणकारी राज्य भनेर परिचित हाम्रो देशमा गरिबीको निवारणमा क्रमिक रूपले पर्याप्त काम गर्नुपर्ने देखिन्छ। जुन कामका लागि स्थानीय स्तरमा महिला सहभागिता महिला सशक्तीकरण र महिला नेतृत्वका साथ आर्थिक सबलता हासिल गर्नुपर्छ। जसका लागि हक-अधिकार समाज, संस्कृति, मूल्य-मान्यता र परिवेश सबै तत्वलाई गम्भीरतापूर्वक मनन गरी आय आर्जन, रोजगारी र पुँजी संकलनमा जोड दिनुपर्छ। महिला तथा बालबालिका मन्त्रालयमार्फत कार्यक्रम सञ्चालन भएको पनि दुई दशक बितिसक्यो। अझै पनि समाजमा महिला भनेका दोस्रो दर्जाको नागरिक हुन् भनेर भन्ने सोच प्रभावकारी नै छ। शिक्षित सीपयुक्त र दक्ष जनशक्तिका रूपमा वित्तीय संस्था, विश्वविद्यालयलगायत निजी क्षेत्रका अधिकांश कार्यालयमा महिलाहरूको उपस्थिति वृद्धि भएको देखिन्छ। मूलतः आरक्षण र समावेशिताको सिद्धान्तलाई अंगीकार गरेपछि महिलाको सहभागिता विकासका क्षेत्रदेखि अन्य स्वास्थ्य, शिक्षा, वित्तीय संस्थाहरूमा बढेर गएको देखिन्छ। मानवलाई सर्वप्रथम आर्थिक रूपमा सबल बनाउनुपर्ने हुन्छ।

आर्थिक रूपले सक्षम भएपछि मात्र अन्य क्षेत्रमा जाने मार्ग सुगम बन्ने रहेछ। त्यसैले आर्थिक पक्ष बलियो बनाउनका लागि छरिएर रहेका नगदलाई संकलन गरी उत्पादनका क्षेत्रमा आफ्नै समाजमा रहेका सीपको उपयोगबाट आय आर्जन गर्न सकिएकाले नै सहकारी फस्टाउँदै गएको हो। आर्थिक हिसाबमा मजबुत भएपछि शिक्षा, स्वास्थ्य, सञ्चार, पोषणलगायतका सबै क्षेत्रमा सहज पहुँच पुग्छ।

सामान्य कार्यका लागि पनि ठूलो रकम खर्चनुपर्ने अवस्था छ। एक जना श्रमिकको ज्याला हजारदेखि पन्ध्र सयसम्मलाई न्यूनतम भन्नुपर्ने भएको छ। घर निर्माण, प्लम्बिङ, वायरिङ, पेन्टिङलगायतका कार्यमा पनि पर्याप्त आर्जन गर्न सकिन्छ। अल्पकालीन सीपबाट व्यक्ति दक्ष बनेर आफ्नै समुदायमा सहजै रोजगारी प्राप्त गर्न सकिन्छ।

सामान्यतया एक दिन धान चुट्ने कामका लागि प्रतिव्यक्ति हजारदेखि पन्ध्र सय भन्ने गरिन्छ। त्यसमा खाजा, चिया, चुरोटसमेत जोडिन्छ। यसरी हेर्दा कम्तीमा २ हजार श्रम गरेबापत लिने अवस्था हाल रहेको छ। कृषिमा अल्पकालीन रोजगारी मात्रै प्राप्त हुने भएकाले पनि अवसरको लाभ लिने गरिन्छ। अर्थव्यवस्था अथवा आर्थिक अवस्थाले हाम्रो समाजको सामाजिक-सांस्कृतिक सम्बन्धमा समेत परिवर्तन ल्याउँछ। चर्चित समाजशास्त्री तथा दार्शनिक कार्ल मार्क्सले पनि आर्थिक पक्षलाई सामाजिक क्रियाको केन्द्रबिन्दु मान्छन्। हाम्रो समाजमा आर्थिक संस्थाहरू अनेकौं छन्। हरेक संस्थाका आआफ्नै उद्देश्य र कार्य हुने नै भयो। आर्थिक संस्थाहरूले मूलभूत रूपमा तीनवटा पक्षलाई महत्व दिएका हुन्छन्। प्रथम भनेको केकस्ता वस्तु तथा सेवाको कुन मात्रामा उत्पादन गर्ने भन्ने विषय हो। दोस्रो समाजमा रहेका प्राकृतिक स्रोत र साधनलाई के-कसरी अपेक्षित वस्तु तथा सेवाको उत्पादनमा लगाउन सकिन्छ भन्ने र तेस्रो कसका लागि वस्तु तथा सेवाको उत्पादन गर्ने भन्ने हो।

महिला समूह वा संगठन मिलेर गर्न सकिने विविध क्षेत्रहरू छन्। रोजगारी सिर्जना शिक्षा स्वास्थ्य सरसफाइ खानेपानी फोहर व्यवस्थापन कृषिजन्य उत्पादन त्यसको बजारीकरण भण्डारण प्रशोधनलगायतका धेरै कार्यहरू पर्छन्। यी सबैबाट रोजगारी प्राप्त भई आय आर्जनका साथै वातावरणको संरक्षण नेतृत्वको विकास स्वस्थ्य जीवनयापन शिक्षित व्यक्तित्वजस्ता मानवका चौतर्फी विकासमा टेवा अवश्य नै पुग्छ। सीप विकासबाट स्वरोजगार बन्दै व्यस्त जीवन व्यतीत अनि आफ्ना साथीलाई समेत उत्प्रेरित गरी थप रोजगारी र आय आर्जनका कार्य सहजै गर्न सकिन्छ।

स्वेटर बुन्ने, कपडा सिलाउने, घरसजावटका सामग्री बनाउने, कागजका चित्रकला रंग भर्ने, थाङ्का, पौभा, मिथिलालगायतका अनेकौं कलाका माध्यमले रोजगारी बनेर मनग्गे आम्दानी गर्न टाढा जान र ठूलो लगानीको खाँचो पर्दैन। काम गर्ने जाँगर र सीप मात्र हुनुपर्छ, घरघरमा रोजगारी स्वयं सिर्जना गर्न सकिन्छ। अर्काको भरमा परेर अनेकौं प्रक्रिया र दुर्वचन सहनुभन्दा स्वरोजगार बन्नु उत्तम देखिन्छ।

किन फुट्यो दोहोरो नेकपा जुट्न नभ्याउँदै ?

❖ध्रुवराज अधिकारी

करिब तीन वर्ष पहिले एकता प्रक्रिया थालेको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (दोहोरो नेकपा) उक्त प्रक्रिया नटुङ्गिँदै फुटेको छ। तर, फुटको भावनात्मक उछालको यो परिवेशमा उक्त पार्टीका नेता-कार्यकर्ता र राजनीतिक टिप्पणीकारहरू एक वा अर्को कित्तामा उभिँदा नेकपाको एकता प्रक्रिया किन सफल हुन सकेन भन्नेबारे पर्याप्त बहस हुन सकेको छैन। त्यस्तो बहस फुटका तात्कालिक वा निमित्त कारणमा होइन राजनीतिक पार्टीहरू कसरी निर्माण हुन्छन् र नेपालका ठूला राजनीतिक दल कसरी निर्माण भएका हुन् र तिनको एकताको जग कसरी भत्किन्छ त्यसमा केन्द्रीत हुन जरुरी छ।

लेनदेन बाँकी नै रहेका कारण नेताहरू वामदेव गौतम र रामबहादुर थापाले कित्ता प्रष्ट् याइसकेको नभएपनि दोहोरो नेकपा दुई फ्याक भने भइसकेको छ। दोहोरो नेकपाको पार्टी एकीकरण पूरा हुन नभ्याउँदै भएको फुटको सन्दर्भमा मात्रै होइन, पूर्वमाओवादी प्रधानमन्त्री बाबुराम भट्टराईको गएका तीन वर्षमा तीन आबद्धता परिवर्तन र अन्य सिकारु राजनीतिज्ञका वैकल्पिक शक्ति निर्माणका प्रयाससँगै देखिएका फुट र मिलनका श्रृंखलाका सन्दर्भमा पनि यस्तो बहस जरुरी देखिन्छ।

राजनीतिक दल निर्माणका ऐतिहासिक आधार

नेपाली काँग्रेस, तत्कालीन नेकपा एमाले र नेकपा (माओवादी) लामो इतिहास र वैचारिक पृष्ठभूमि बोकेका दल हुन्। यी तीनमध्ये नेपाली काँग्रेस र तत्कालीन माओवादीको इतिहास बढी उथलपुथल र रक्तपातले भरिएको छ। तत्कालीन एमालेको उदयसापेक्ष रूपमा कम उथलपुथल र रक्तपातको सामना गरेर भएको थियो।

इतिहासमा खासै पिँध नभएको तत्कालीन एमालेले नेपाली समाजको मौकापरस्त तप्काको प्रतिनिधित्व गर्दै आएको थियो। तत्कालीन एमालेलाई विगतमा राजाको र एक दशकयता चीनको विशेष आडभरोसा प्राप्त भएको कुरा इतिहासमा छिपेको छैन।

नेपाली काँग्रेसको जग २००७ सालको क्रान्ति हो। संयुक्त जनआन्दोलनमार्फत २०४६ मा भएको बहुदलीय व्यवस्थाको पुनः स्थापनाको नेतृत्व पनि नेपाली काँग्रेसले नै गरेको हो। झापाबाट २०२९ सालमा सुरु भएको व्यक्तिहत्याको राजनीतिको पृष्ठभूमि भएको एमालेको ०४६ सालको जनआन्दोलनमा सहयोगी भूमिका थियो। ०४७ सालमा राजाले जारी गरेको संविधानलाई तत्कालीन एमालेले आलोचनात्मक समर्थन गरेको थियो।

माओवादीको उदय भने ०४७ सालको संविधानको पूर्ण खारेजीको मागबाट भएको थियो। वैचारिक समुदायका रूपमा ०४७ सालपछि नेपाली काँग्रेस उदारवादी प्रजातन्त्रको हिमायती र ०४७ सालको संविधानको पूर्ण समर्थक थियो। तत्कालीन एमालेले मदन भण्डारीको बहुदलीय जनवादलाई कार्यक्रम बनाएको थियो। माओवादी भनेचिनियाँ सर्वोच्च नेता माओत्से तुङका दीर्घकालीन जनयुद्ध र जनवादी क्रान्तिका कार्यक्रम मान्ने राजनीतिक ठालुहरूको नेतृत्वमा बनेका राजनीतिक एवम् वैचारिक समुदाय थियो।

राजनीतिक दल वैचारिक समुदायमात्र होइन, भावनात्मक समुदाय पनि हुन्। नेपाली काँग्रेस १०४ वर्षे जहानियाँ राणा शासनदेखि ०४६ सालको प्रजातन्त्र पुनः स्थापनासम्मको इतिहासप्रति विशेष भावनात्मक साइनो राख्छ। ती आन्दोलनका शहीद र प्रजातन्त्र सेनानीप्रति काँग्रेसको सङ्गठनमा अझै पनि सम्मानभाव छ। एमालेमा पञ्चायत कालमा जेलनेल भोगेकाहरू नेतृत्वको उच्च तहमा पुगेका छन्। एमालेले झापा आन्दोलनको हिंसात्मक विरासतलाई परित्याग गरे पनि त्यसका शहीदलाई भने सम्मान गर्छ। पहिलोपटक प्रधानमन्त्री हुँदा केपी ओलीले झापा विद्रोहका शहीदलाई राष्ट्रिय शहीद घोषणा गरेका थिए।

दोहोरो नेकपाका अध्यक्ष प्रचण्ड र जनता समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष बाबुराम भट्टराईले जेजति शक्ति लिएर आज फेरी एक पटक प्रधानमन्त्रीको पद हासिल गर्न देशभित्र र बाहिरका विभिन्न शक्तिसित लेनदेन गर्दै आएका छन् त्यो शक्ति जनयुद्धको जगमा प्राप्त भएको हो। झापा आन्दोलन व्यक्ति हत्यामै सीमित रहे पनि त्यसको छुटेको कडीलाई जोडेर निरन्तरता दिएका प्रचण्ड र भट्टराईले जनयुद्धलाई लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको आन्दोलनमा रूपान्तरण गरेर आधुनिक विश्व इतिहासमा बिरलाकोटीको अभिलेख दर्ता गराएका थिए।

प्रचण्ड र बाबुरामले दस्तावेजीकरण नै गरेर 'जाली-फटाहा'को सफायाको नाममा नीतिगत रूपमा गराएका व्यक्ति हत्याको नीतिलाई आमनेपालीले अझसम्म स्वीकार गरेका छैनन्। तर, त्यो बाहेक जनयुद्धलाई आम नेपालीले वैधानिकता दिइसकेका छन्, धर्मनिरपेक्षता, सङ्घीयता र गणतन्त्रलाई अनुमोदन गरेर। जनयुद्धका क्रममा राज्यको तर्फबाट बाह्य हजारभन्दा बढीको हत्या भएको थियो भने हजारौं नागरिकहरूलाई उनीहरूले नै निर्वाचित गरेको संसदीय सरकारले र पछि संसदवादीलाई अपदस्थ पारिसकेपछि राजाको निरंकुश सरकारले बेपत्ता पारेका थिए।

हजारौंले राज्यका यातना गृहहरूमा वैचारिक आस्थाकै आधारमा अमानुषिक र बर्बर यातना भोग्नुपरेको थियो। माओवादी आन्दोलनका नेता लाखापाखा लागे पनि शहीद परिवार, बेपत्ताका परिवार र जनयुद्धमा भूमिगत भएर दुःख पाएका र राज्यको जेलनेल भोगेकाहरू भावनात्मक समुदायको रूपमा रहेका छन्। पूर्वमाओवादीलाई घोचपेच गर्दा उनीहरूको भावनामा ठेस पुग्छ र उनीहरू प्रचण्डदेखि आजित भइसकेको भए पनि हिजोका नेताको हैसियतले उनै वरिपरि गोलबद्ध हुन पुग्छन् भन्ने कुरा केपी ओली र उनका सल्लाहकारले बुझ्न चाहेको देखिएन। बरू पूर्व माओवादीलाई हतोत्साही बनाएर आत्मसमर्पण गराउन खोजेको देखियो।

वैचारिक र भावनात्मक जग विनाको एकता

तीन वर्ष पहिले वैचारिक र भावनात्मक एकताको कुनै जग नै नहाली सत्ताको कुर्सीलाई केन्द्रमा राखेर अध्यक्षद्वय ओली र प्रचण्ड बीचको बन्दकोठाको मोलतोल, राजनीतिक शक्ति र मुद्दाहरूको क्रय-विक्रयबाट भएको एकतालाई दुई पार्टीको आमपंक्तिले दुई अध्यक्षका बाहुबाट भागसान्ती पाइएला भन्ने आशाले अनुमोदन गरेको थियो।

दस्तावेजमा जे लेखिएको भएपनि जनयुद्धको वैधानिकता पूर्व एमालेका कुनै पनि समूहले स्वीकार गरेका थिएनन्। जनयुद्धका शहीद र विविध दिवस जसले पूर्व माओवादी पंक्तिका लागि विशेष भावनात्मक महत्व राख्छन् तिनमा पूर्व एमालेका मूल नेताले सहभागी हुन अस्वीकार गरे। ओली पक्षले प्रचण्डलाई ' प्रचण्ड' पुकार्नसमेत बेला-बेलामा अस्वीकार गरेर पुष्पकमल भनेर सम्बोधन गर्न चाह्यो।

पूर्वएमाले यसबीच आफ्नो वैचारिक आधारहरूबाट यताउता भएन। तर, यसबीच प्रचण्डमा चरम सिद्धान्तहीनता र सत्तालोलुपता देखियो। प्रचण्डले आफ्नो अध्यक्षको हैसियतलाई वैधानिकता दिनका लागि समेत बेलाबेलामा जारी गर्ने वक्तव्यहरू उनको मौकापरस्त चरित्रको ऐना बने। प्रचण्डले केपी ओलीसित भागबण्डा मिल्दा उनले आफैंले नेतृत्व गरेको जनयुद्धलाई 'सशस्त्र विद्रोह', 'सशस्त्र द्वन्द्व'जस्ता पदावलीले सम्बोधन गर्ने तर केपी ओलीसित अन्तरविरोध बढेर फेरि प्रधानमन्त्री वा एकल अध्यक्ष नपाउने भएपछि फेरि क्रान्तिकारी भाषाशैली अपनाउने गरे। बाबुरामले पनि नेपालका र भारतका सनातन ठालुहरूले आफूसित कस्तो व्यवहार गर्छन् त्यो आधारमा भाषाशैली उग्र वा तटस्थ बनाउने गरिरहे।

यसबीच जनयुद्धका बेला उनकै आह्वानमा तत्कालीन शाही सेनाबाट विद्रोह गरेर तत्कालीन जनमुक्ति सेनामा सामेल योद्धाहरूलाई नेपाली सेनाले गिरफ्तार गर्दा प्रचण्डले चुँसम्म बोलेनन्। बालकृष्ण ढुंगेललाई राष्ट्रपतिले माफी दिएर मुक्त गर्दा समेत उनलाई राजनीतिमा आउन सघाउन प्रचण्ड र बाबुराम दुवैले चासो दिएनन्। प्रचण्डले न जनयुद्धका शहीदलाई राष्ट्रिय शहीद बनाउनुपर्छ भनेर नै केपी ओलीसित कुनै अडान लिए। अदालतमा रहेका युद्धकालीन झूठा मुद्दाहरूलाई केपीले प्रचण्ड तर्साउने हतियारको रूपमा प्रयोग गरे भने प्रचण्डले पूर्व माओवादी पंक्तिलाई डर र त्रासको बन्दी बनाएर आफ्नो पछि लगाइरहने हतियारको रूपमा प्रयोग गरे। एकताको वैचारिक र भावनात्मक जगको सर्वथा अभाव रहेको अवस्थामा एकता गराएर केपी र प्रचण्डले पूर्वएमाले र पूर्वमाओवादीलाई आ-आफ्नो व्यक्तिगत, समूहगत र प्रचण्डको हकमा पारिवारिक समेत स्वार्थ सिद्धिका लागि भावनाको बन्दी बनाउन सकिने अवस्थालाई यथावत् नै राखे।

प्रचण्ड-माधव गठबन्धन पनि उस्तै प्रचण्ड र माधवकुमार समूहबीचको गठबन्धन पनि सैद्धान्तिक कम र परिस्थितिजन्य बढी देखिएको छ। जनयुद्धबारे उनीहरूमा मतैक्यता छैन। केपीजस्तै माधव नेपालले पनि प्रचण्डको व्यक्ति हत्यावाला नीतिगत विगतलाई प्रचण्डको शक्ति नियन्त्रण गर्ने डोरीको रूपमा प्रयोग गर्छन् कि वा प्रचण्डले त्यसबारे आत्मालोचना गर्छन् त्यो त समयले नै प्रष्ट पार्ला। पूर्वमाओवादीको आघातपूर्ण विगत र त्यसले वर्तमानमा उनीहरूमा पारेको मनोदशामा नुनचुक छर्कन्छन् कि मल्हम लगाउने जिम्मेरीपूर्ण भूमिका खेल्छन्, माधव समूहका पूर्व एमालेले त्यो पनि हेर्न बाँकी नै छ।

तर, हाल प्रचण्ड-माधव गठबन्धन भने मुख्य त तीन कुराले बनेको देखिन्छ। पहिलो, प्रचण्ड र माधव नेपाललाई केपी ओलीले व्यक्तिगत रूपमा गरेको अपमान र तिरस्कार। दोस्रो, सरकारी नियुक्तिमा प्रधानमन्त्री ओलीको एकलौटी। तेस्रो, फेरि प्रधानमन्त्री बन्ने प्रचण्डको लिप्सा, झलनाथ खनालको केपीले खोसेको राष्ट्रपति बन्ने रहर र माधव नेपालको एकल अध्यक्ष बन्ने चाहना। छोटकरीमा भन्दा विगतको एमाले-माओवादी केन्द्र एकता जस्तै प्रचण्ड नेपाल गठबन्धन पनि भोलिको सत्ताको आपसी भागबन्डामा आधारित छ। सत्ता प्राप्त नहुने अवस्थामा के हुने हो अहिल्यै भन्न सकिन्न। त्यसमाथि प्रचण्डको विगतदेखिकै चरम व्यक्तिवाद र परिवारवादलाई अब नयाँ दलमा अल्पमतमा परिसकेका पूर्व एमालेले झेल्न सक्लान् वा उनीहरू केपी ओली कित्तामा फर्कनुपर्ने अवस्था आउने हो त्यो सवाल खिलजस्तै बल्झिरहने छ आउने दिनमा।

जो जो आज पूर्वमाओवादीबाट केपी ओली समूहमा सामेल भएका छन् तिनलाई ओलीका प्रवक्ताहरूका छुरा जस्ता मुखहरूले घायल बनाइरहने छन्। कि त ओली समूहले जनयुद्धको पुनः मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने छ, वा ओली समूहमा गएका माओवादीहरूले इतिहासप्रति पश्चाताप गर्नुपर्ने छ। होइन भने त्यहाँ बसेका पूर्व माओवादीको आत्मसम्मानको दिनदिनै चीरहरण हुनेछ। यही अवस्था रहे अन्ततः उनीहरू कि राजनीतिबाट बाहिरिनुपर्ने छ, होइन भने कुनै पूर्वमाओवादी समूहमा फर्कनुपर्ने छ।

समग्रमा भन्नुपर्दा अहिलेको फुटबाट दोहोरो नेकपाको खराब दिन सुरु मात्रै भएको छ। नयाँ समूहमा नयाँ राजनीतिक शक्ति निर्माणका ऐतिहासिक, वैचारिक र भावनात्मक जग बसाउँदै जानुपर्ने देखिन्छ। अन्यथा यो फुट नेपालको सरकारी कम्युनिष्टहरूको विघटन र मुलुकको दीर्घकालीन अस्थिरताको शिलान्यास बन्न सक्छ।

भटमास तेल निर्यात बढ्यो

बिर्तामोड (प्रस) । मुलुकबाट पाँच महिनाको अवधिमा सबैभन्दा धेरै भटमासको तेल निर्यात भएको छ । भन्सार विभागले सार्वजनिक गरेको तथ्यांकअनुसार ५० अर्बको निर्यात हुँदा १३ अर्ब ५० करोड ६३ लाख रुपैयाँबराबरको ९३ करोड ५५ लाख ९७ केजी भटमासको तेल निर्यात भएको हो ।

यो वर्ष भटमासको तेलको माग बढेकाले निर्यातमा उल्लेख्य वृद्धि भएको व्यवसायी बताउँछन् । गत वर्ष सोही अवधिमा नेपालले ३ अर्ब ११ करोड ६३ लाख बराबरको २ करोड ४४ लाख ७५ हजार केजी भटमासको तेल निर्यात गरेको थियो ।
यस्तै चालु आवको पाँच महिनामा ५ प्रतिशतले निर्यात बढेर ५० अर्ब करोड ५५ करोड रुपैयाँबराबरको स्वदेशी

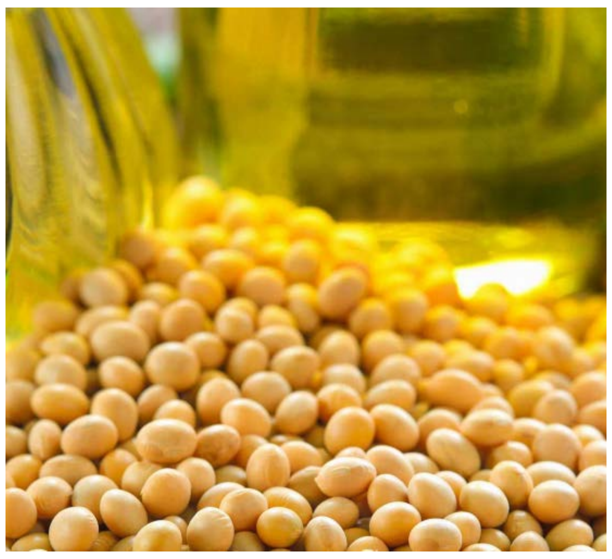

वस्तु निर्यात भएको विभागको तथ्यांकले देखाएको छ ।
आयातमा सामान्य कमी भए पनि निर्यात भने बढ्दै गएको छ ।
व्यवसायीहरूले तेस्रो मुलुकबाट भटमास (कच्चा पदार्थ) आयात गरेर नेपालमा पुनः रिफाइन गरी भारत पठाउँदै आएका छन् ।
दोस्रो नम्बरमा सबैभन्दा धेरै अलैंची निकासा भएको छ । यो वर्ष भारतमा अलैचीको उत्पादन कम भएका कारण बजारमा बढ्दो माग भएकाले भारततर्फ अलैंचीको निकासी बढी भएको व्यवसायीहरूको भनाइ छ । पाँच महिनाको अवधिमा मुलुकबाट ३ अर्ब ५ करोड १० लाख रुपैयाँ मूल्य बराबरको ३७ लाख ९० हजार केजी अलैंची निर्यात भएको छ ।

यस्तै सेन्थेटिक यार्न ३ अर्ब १३ करोड र ऊनी गलैंचा कार्पेट ३ अर्ब १० करोड रुपैयाँको निर्यात भएको छ । पाँच महिनामा ३ अर्ब ७ करोड रुपैयाँको अलैंची, २ अर्ब ५५ करोड रुपैयाँको चिया र २ अर्ब ५३ करोड रुपैयाँको तयारी कपडा निर्यात भएको छ । यस्तै १ अर्ब ९३ करोड रुपैयाँको कपडा र १ अर्ब ५६ करोड रुपैयाँको जुटबाट बुनिएका कपडा निर्यात भएको तथ्यांकमा उल्लेख छ । मुलुकबाट अधिकांश वस्तुको निर्यात छिमेकी मुलुक भारतमा हुने गर्छ ।
आर्थिक वर्ष ०७७/७८ को पाँच महिनामा विभिन्न भन्सारबाट ५० अर्ब ५० करोडको निर्यात हुँदा सबैभन्दा धेरै भन्सार कार्यालय वीरगञ्जले चालु आवको १५ अर्ब ५८ करोड ५४ लाखको सामान निर्यात गरेको छ ।

साथै उक्त भन्सारबाट १ खर्ब ६४ अर्ब २३ करोड ९८ लाख रुपैयाँ बराबरको आयात भएको छ ।
त्यसैगरी विराटनगर भन्सारबाट १२ अर्ब ७४ लाख ६७ लाख बराबरको वस्तु निर्यात गरेको छ । सोही अवधिमा उक्त भन्सारबाट भने ६४ अर्ब ९ करोड ७६ लाखको वस्तु आयात भएको छ । कोभिडको प्रभावले आयात कम हुँदा निर्यातमा सामान्य वृद्धि भए पनि उत्साहपूर्ण नभएको विज्ञहरुको भनाइ छ ।

गौरादहमा बम फेला पर्यो

दमक (प्रस) । झापाको गौरादहमा शंकास्पद वस्तु बम फेला परेको छ ।
शनिबार दिउँसो ३.१५ बजे गौरादह ७ स्थित भक्तबहादुर खत्रीको टिक बगानमा

सोही ठाउँकी १५ वर्षिया गरिमा भुजेलले गाईबस्तु चराउन जाने क्रममा धमिराले खनेको दुलोमा डल्लोजस्तो देखेर उनले ४० वर्षिया हिमा पौडेललाई खवर गरेकी थिइन् । दुवैले लाठीको सहायताले बाहिर निकाली हेर्दा प्लाष्टिकमा पोको पारेको बमजस्तो वस्तु देखिएको थियो । त्यसपछि घटनास्थलमा अस्थायी प्रहरी चौकी जुरोपानीबाट टोली खटिगई उक्त स्थान सुरक्षित राखेको थियो । थप अनुसन्धान तथा कानुनी प्रकृयाका लागि ईप्रका गौरीगञ्जबाट टोली खटिएर सो बमलाई चारआलीबाट गएको नेपाली सेनाको टोलीले शनिबार राति ९.१५ बजे डिस्पोज गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय झापाले जनाएको छ ।

बढ्यो शीतलहर र हिमपातको जोखिम

झापा (प्रस) । देशभरका ३२ जिल्ला हिमपात , हिमपहिरो र शीतलहरको उच्च जोखिममा परेका छन् । गृह मन्त्रालयअन्तर्गत राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले जाडोयाममा मौसमी प्रतिकूलताका कारण बर्सेनि हुने जनधनको क्षति, तापक्रमको अवस्था र मानिसको बसोबासको स्थितिका आधारमा सूची तयार पारेको हो ।
सोहीअनुसार मन्त्रालयले ११ जिल्लालाई हिमपात - हिमपहिरो र तराई-मधेसका २१ जिल्लालाई शीतलहरको उच्च जोखिममा राखेको हो ।
तराईका ११ जिल्ला शीतलहरको उच्च जोखिममा छन् । यस्तै, २१ हिमाली जिल्ला हिमपातको उच्च जोखिममा तथा बाँकी ३४ जिल्ला चिसो प्रभावित सूचीमा छन् ।
मन्त्रालयका अनुसार शीतलहरको उच्च जोखिममा सुनसरीको दक्षिणी भाग, सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट, बारा, पर्सा, नवलपरासी पश्चिम, कपिलवस्तु गरी ११ जिल्ला छन् ।
त्यस्तै ताप्लेजुङ, संखुवासभा, सोलुखुम्बु, दोलखा, रामेछाप, सिन्धुपाल्चोक र रसुवाको माथिल्लो भेग, मनाङ, मुस्ताङ, डोल्पा, जुम्ला, मुगु, हुम्ला, कालीकोट, बाजुरा, बझाङ, दार्चुला, धादिङ, गोरखा, रुकुम पूर्व र म्याग्दी गरी २१ जिल्ला हिमपातको उच्च जोखिममा छन् ।

मन्त्रालयले केही दिनअघि प्रदेश सरकारका आन्तरिक मामिला तथा कानुन सचिवहरूलाई बोलाएर चिसोका कारण हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरणबारे छलफलसमेत गरेको थियो ।
२०७१ असोज २८ मा मनाङ र मुस्ताङ क्षेत्रको माथिल्लो भेगमा हिमआँधी (हुदहुद) का कारण ४३ जनाको मृत्यु भएको थियो । उक्त घटनामा ५० जना हराएका थिए । पछिल्लो ४ वर्षमा हिमपात र शीतलहरबाट मात्रै ८२ जनाको मृत्यु भएको थियो । चिसोबाट मृत्यु भएका कतिपयको यकिन विवरण छैन । गृह मन्त्रालयका अनुसार हिमपात र शीतलहरबाट आर्थिक वर्ष २०७३-७४ मा ९, २०७४-७५ मा ४८, २०७५-७६ मा १२ र २०७६-७७ मा १३ जनाले ज्यान गुमाएका थिए । यो अवधिमा अत्यधिक चिसोबाट ३ हजारभन्दा बढी चौपायाको मृत्यु भएको थियो । विपद्‌बाट ज्यान गुमाएका मानिसका परिवारलाई २ लाखका दरले थप राहत दिने व्यवस्था छ । चिसोबाट हुने क्षति न्यूनीकरण तथा रोकथामलगायत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन कोषबाट शीतलहरको उच्च जोखिममा रहेका तराईका ११ जिल्लालाई १५ लाखसम्म र बाँकी ११ जिल्लालाई १० लाख, हिमाली २१ जिल्लालाई ७ लाखसम्म, पहाडी र उपत्यकासहितका ३४ जिल्लालाई ५ लाखसम्म रकम पठाइएको छ ।

मन्त्रालयका विपद् व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुख जनकराज दाहालले विगतमा हुने गरेका मानवीय र भौतिक क्षतिका आधारमा जिल्लाको वर्गीकरण गरेर चिसो रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा रकम निकासा गरिएको बताए । 'हिमपात र शीतलहर प्रभावित जिल्लाको वर्गीकरण रणनीति अपनाइएको छ, त्यहीअनुसार एउटा जिल्लालाई ५ देखि १५ लाख रुपैयाँसम्मको बजेट निकासा दिएका छौं,' दाहालले भने, 'प्रदेश र स्थानीय सरकारबाट पनि यससम्बन्धी नीति तथा कार्ययोजना तय भएका कारण केन्द्रबाट गएको बजेटको आकार सानो देखिएको हुन सक्छ ।' गत मंसिर १६ गते गृहमन्त्री रामबहादुर थापाको अध्यक्षतामा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको बैठकले चिसोबाट बच्ने गरी 'सम्भावित शीतलहर तथा हिमपात विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय मार्गदर्शन-२०७७' स्वीकृत गरे पनि त्यसअनुसारको व्यवस्थापनमा भने परम्परागत शैलीभन्दा माथि उठेर कार्ययोजना बनेको छैन ।
पुस सुरु भएपछि उच्च हिमाली भेगका धेरैजसो बस्ती विस्तारै चिसो छल्न तल झरिसकेका छन् । चिसोबाट बच्ने गरी सरकारी तहबाट ठोस कार्यक्रम नबन्दा बर्सेनि उच्च हिमाली भेगका बस्ती फागुनसम्मै अन्यत्रै सर्नुपर्ने बाध्यता छ । हुम्ला, मुस्ताङ, ताप्लेजुङ, मनाङलगायत जिल्लाका माथिल्लो भेगमा माइनस तापक्रम हुन थालेपछि बस्ती तल सरिसकेका छन् । प्राधिकरणका प्रमुख कार्यकारी अनिल पोखरेलले मंसिर, पुस र माघ महिना तराई-मधेस र उच्च हिमाली क्षेत्र बढी प्रभावित हुने गरेको बताए । यो अवधिमा खासगरी ज्येष्ठ नागरिक, दीर्घरोगी, सुत्केरी र गर्भवती महिला बढी जोखिममा पर्ने हुँदा तीनै सरकारबाट कार्यक्रम लागू गर्नुपर्ने उनको भनाइ छ ।

बिर्तामोड नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, झापा
प्रदेश नं १ नेपाल ।

बिर्तामोड नगरपालिकाको अनुरोध

आदरणीय सम्पूर्ण नगरबासी दाजुभाइ तथा दिदी बहिनीहरु...

अहिले हाम्रो जनजीवनमा कोरोना महामारीले नराम्रो असर पार्ने गरी समस्या बढिरहेको यहाँहरुलाई बिदितै छ । यस बिषम परिस्थितिमा पनि नगरपलिकाको जनशक्ति नगरबासीको स्वास्थ्य लगायत अन्य आवश्यकता पूरा गर्न अहोरात्र खटिइरहेको छ। कोभिड १९ को प्रकोपको न्यूनिकरणका लागि नगरका स्वास्थ्यकर्मी दिनरात नभनी लागिरहेका छन् । जसका कारण बिर्तामोड अरु पीलकाको तुलनामा केही सुरक्षित र कम जोखिममा रहेको छ। नगरले कोरोना प्रभाबितहरुका लागि क्वारेन्टाइन, आइसोलेसन र होम आइसोलेसनका प्रवन्ध गरेको छ ।

यतिबेला मुलुकका मुख्य सहरहरु र ग्रामीण बस्तीहरु पनि यसको प्रकोपबाट सुरक्षित छैनन् । यो प्रकोपबाट मुक्त रहन केवल सरकारी पहल र प्रयत्नबाट मात्र सम्भव छैन। स्थानीय तहहरुले त जनशक्तिको परिचालन गरेर समस्या बढ्न नदिने प्रयत्न गर्ने हो, त्यो गरिरहेकै छन् । तर, जनता जागरुक भएनन् भने केही पनि गर्न सम्भव छैन ।

हामी जो केही पनि यो संक्रमणको जोखिममा छौं भन्ने कुरा कसैले पनि भुल्नु हुँदैन । खासगरी बिर्तामोड एउटा ब्याबसायिक क्षेत्र भएका कारण आफ्नो पसल, ब्यबसाय र उद्योग संचालन गर्दा स्वास्थ्य सचेतना अपनाएर गरेमा संक्रमण नबढ्ने र समुदायमा पुगेको रोगलाई नियन्त्रण गर्न सहज हुनेछ । अझ समुदायस्तरमा पुगेको संक्रमणलाई रोकथाम गर्न समुदाय नै बढी चनाखो हुन जरुरी हुन्छ ।

तसर्थ,
-अत्यावश्यक काम बाहेक घरबाट बाहिर ननिस्कौं
-माक्सको अनिबार्य प्रयोग गरौं, हात सफा राखौं
-टोल, समाज सफा राखौं, जथाभाबी फोहर मैला नगरौं
-नजिकिरहेको चाडबाडमा अनावश्यक भिडभाड नगरौं
-आफ्नो परिवार बाहेक अरु धेरै अनावश्यक मानिसहरुको सर संगत नगरौं
-गाउँ, टोलमा देखापरेका बिरामीहरुप्रति नराम्रो ब्यबहार नगरौं
-कहीं कतै संक्रमणको जोखिम देखिएमा तत्कालै स्वास्थ्यकर्मीलाई सूचना दिऔं ।
-आफु पनि बचौं र अरुलाई पनि बचाऔं ।

ध्रुबकुमार शिवाकोटी
नगरप्रमुख
बिर्तामोड नगरपालिका, बिर्तामोड (झापा)

प्रतिदिन
वर्गीकृत विज्ञापन

अब मेसिनबाट घरको झ्याल तथा ढोकाको बुट्टा
PALcreation
bhadrapur road, birtamode
023-590580, 9852671580

INDESIGN BTM
Think Creative
ADVERTISEMENT DESIGN
LOGO | POSTER
BOOK | COVER | BROCHURE
BIRTAMOD | 9807909546

3D BOARD
-2D Board
-Flex Print
-Sticker
Decoration
बिचित्र डिजाईन
दमक-८, पलेटी रेष्टुरेन्टसँगै
९८६२१७८११४, ९८१०१७१६१६

हरि ओम (UPVC) उद्योग
आवास, होटल, अस्पताल र विद्यालयका लागि अति उपयुक्त (UPVC) का झ्याल, ढोका पार्टेशन, रुफिङ, फल्स सिलिङ, स्टिल, रेलिङ लगायत सम्पूर्ण कामका लागि सधैं सम्झनुहोस ।
बिर्तामोड-१, झापा
०२३-५४२४६१/९८४२६९८५१४

Rays Design & Print
Creation
Illustration
Print Production
{भनेजस्तै डिजाइन}
PH: 023 546 145 | 9816 024 944
Birtamode,Jhapa
E-mail: sendemail2rays@gmail.com
www.raysdesign.com

तपाईकोमा प्रतिदिन आएन ?
नआएमा सम्पर्क गर्नुहोला ।
९८०६०५८२०८

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

चन्द्रगढी, भद्रपुर
लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६
द्रोण अधिकारी : ९८४२६२८७९१

दमक
विष्णु सुब्बा : ९८५२६७०१३७
देविबहादुर बस्नेत : ९८१७९२४६२१

मेचीनगर
चारआली : ९८४२७०३०१३
गोबिन्द घिमिरे :
९८१५९५०१५०

उर्लाबारी
रुपेन्द्र शेर्मा : ९८४२०९२४०६
विराटनगर
क्रिएटिभ आई: ०२१-५२५६१०

इलाम, मंगलबारे
रणवीर लिम्बू
९८१६९८४७५७

काकँरभिट्टा
फ्रेन्डसिप पुस्तक पसल
०२३-५६२४२४

झापा बजार
बरत राजवंशी
९८१७०४९००१

राशिफल

मेष : विशिष्ट व्यक्तिको सहयोग पाईनेछ । छोटो दुरीको लाभदायक यात्रा रहला ।
वृष : आज आफन्तहरुको सहयोगले कामहरू अगाडी बढ्नेछन ।
मिथुन: आज मन खिन्न हुने स्थिति आउनेछ । महत्वकांक्षी योजना गोप्य राखेर अघि बढ्नुहोला ।
कर्कट : अनुहारमा कान्ति र मनमा शान्ति छाउला । कुटुम्बको सहयोग मिल्नेछ ।
सिंह : अरुलाई प्रभावित पारेर काम बन्नेछ । बन्धु बान्धवबाट सहयोग मिल्नेछ ।
कन्या : आत्मबल बढ्नेछ । शत्रुहरू पराजित हुनेछन् । आफ्नो क्षेत्रमा प्रभूत्व जमाउन सकिनेछ ।
तुला : दाम्पत्य जीवनमा एक किसिमको निरसता आउन सक्छ ।
वृश्चिक : लगनशीलताले कामहरु अगाडी बढ्नेछन् । समाजसेवामा मन लाग्नेछ ।
धनु : महिला वर्गबाट विषेश सहयोग मिल्नेछ । वाक्चतुर्याईंले सङ्कल्प सिद्ध हुनेछ ।
मकर : आज आतिथ्यपूर्ण सम्मान पाइएला । प्रेम र मित्रताको बन्धन कसिने बेला छ ।
कुम्भ : आफ्नो क्षेत्रमा प्रभूत्त्व जमाउन सकिनेछ । धर्म,कर्म तथा समाजसेवामा मन लाग्नेछ ।
मीन : विशिष्ट व्यक्तिको सहयोग पाईनेछ । छोटो दुरीको लाभदायक यात्रा रहला ।